

SZIPORKA

A BARTÓK BÉLA ELMÉLETI LÍCEUM ELEMISZTÁLYOS DIÁKJAINAK LAPJA

7. szám

2009. június 1.

A TARTALOMBÓL:

- **A Gyermeknapról**
2. oldal
- **Növényekről,
állatokról**
2. oldal
- **Zrínyi Ilona élete**
3. oldal
- **A X. Országos
Mesevetélkedő**
3. oldal
- **Fogalmazások,
versek**
4. oldal
- **Viccek, rejtvények**
5. oldal
- **Rajzok**
6. oldal
- **Hírmondó**
7-8. oldal

Ha rajtad múlna, mit változtatnál meg az iskola életében?

Az elmúlt hetekben a nagyobb kisdíákok felső tagozatos és középiskolás társaikhoz hasonlóan kérdőívet töltöttek ki, melyben véleményüknek adhattak hangot az iskola megújuló környezetéről, közérzetükről, az iskolai élet különböző összetevőinek fontosságáról. Végül arra a kérdésre válaszoltak, hogy ha tehetnék, mit is változtatnának meg az iskola életében. A sokféle javaslat között volt a csökkentett óraszám, a könnyebb táska, a hosszabb szünet, a kevesebb házi feladat, a színesebb osztályterem, de a legjellemzőbb válaszok a következők voltak:

A kisebb diákok leginkább az iskola udvarát szeretnék már „visszakapni”, birtokba venni. Persze, ha lehet, felújítva, kisebb játszótérrel, zöld területtel kiegészítve.

Ezek mellett fontos szerepe volna a sportolási lehetőségeknek, sportpályáknak, amelyeket minél gyakrabban, órák alatt, de órákon kívül is szívesen használnának.

A kisdíákok szerint is fontos az étkezde és egy jól ellátott iskolai büfé kialakítása az iskolában. (Erre szerencsére lehetőség is lesz a következő tanévtől kezdődően.)

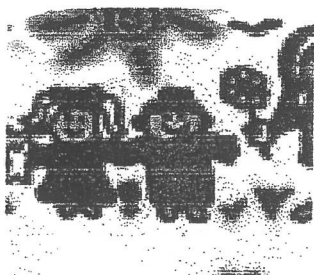
Többen is jelezték, hogy jó volna a szakórákon kívül is használni a számítógépeket, akár szünetekben is bemenni a számítógépes termekbe.

A csak délelőtti tanítás is szerepel a kívánságlistán (sokunk öröme, ez biztos megvalósul a következő tanévtől kezdődően).

A jellemző változtatási igények azt mutatják, hogy az iskolába járó kisdíákok igen éretten gondolkoznak a felvetett kérdésekről. Olyan iskolát szeretnének, ahová jó járni, ahol egészségesebben élhetünk, ahol a komoly munka mellett az aktív pihenés is biztosított.

Bízunk benne, hogy a közeljövőben közelebb kerülünk vágyaink iskolájához!

Erdei Ildikó pszichológus

A Gyermeknap

A Gyermeknap a világ sok országában ünnepnap. A Nemzetközi Gyermeknap (általában június 1.) megünneplése Törökországból ered. Ehhez hasonló az ENSZ által létesített Egyetemes Gyermeknap (Universal Children's Day) intézménye.

Magyarországon 1931-től ünneplik (akkor még *Gyermek Hétnek* hívták), 1950 óta már csak egy napig tart és május utolsó vasárnapján tartják.

A Nemzetközi Gyermeknapot a világ számos országában megünneplik, általában (de nem mindenhol) június 1-jén. Az ünnepet először Törökországban tartották meg 1920-ban (1920. április 23.), majd később a genfi Gyermekjóléti Konferencián 1925-ben. Nem világos, miért pont június 1-jét választották ki.

Az ENSZ közgyűlése 1954-ben javasolta (836 (IX). határozat), hogy minden országban tartsák meg az Egyetemes Gyermeknapot. Az ünnep célja, hogy megemlékezzenek a világ gyermekeinek testvériségéről és egymás közti megértésről, valamint a gyermekek jóléte érdekében kifejtett küzdelemről. Javasolták a kormányoknak, hogy mindenhol olyan napot jelöljenek ki erre a célra, amit megfelelőnek gondolnak.

A gyümölcsök titkai

Minden gyümölcs közül a banánban van a legtöbb a B-vitaminokból, a C- és E-vitamin mennyisége is jelentős. A cseresznye egyik értékes tápanyaga a vas. A sárgadinnye kitűnő gyógyszer mindenféle lázas és gyulladós betegségre. Egyetlen grapefruit elfogyasztása fedezi egy felnőtt napi C-vitamin szükségletét.

Németh Tímea Sarah, II. B

Teknős-dal

Tek-nős-bé-ka, gye-re ki
(ti-ti-lá-lá-szó-szó-lá)

Ég a há-zad i-de-ki.
(ti-ti-lá-lá-szó-szó-lá)

Kapsz ha-lat, bo-ga-rat
(szó-mi-mi-dó-dó-mi)

Hol-nap-ra is ma-rad.
(szó-mi-mi-ré-ré-dó)

Harkay Gabriella, II.B

A víziló

A víziló bőre viszonylag vékony, ezért a forró nap alatt gyorsan leégne és kiszáradna. Amilyen gyakran csak lehet, vízben tartózkodik. Szeme és orrlyuka a feje felső részén van, hogy szinte teljesen vízbe merülve tudjon lenni.

Ha a víziló a vízben hirtelen nagyra tátja a száját, ez nem jelenti azt, hogy álmos, hanem valamelyik vetélytársát fenyegeti ezzel. Fenyegető magatartást főként a párási időszakban tanúsít. Amikor támadólag lép fel, akkor megmutatja fegyverét: a hatalmas fogakat amelyekkel mély sebet ejthet vetélytársain. A fenyegető magatartás többnyire elejét veszi a küzdelemnek, mert a gyengébbik fél visszavonul.

Benedek Márk, II. B

1. Énekesmadár
2. Ennivaló másképp
3. Tejtermék

Bakó Róbert, IV. osztály

ZRÍNYI ILONA

Zrínyi Ilona grófnő (Ozaly, Horvátország, 1643 – Nikomédia, Kis-Ázsia, 1703. február 18.) a magyar történelem egyik hősnője, **II. Rákóczi Ferenc** édesanyja.

IV. Zrínyi Péter bán és Frangepán Katalin leányaként a horvátországi **Ozaljvárbán** született. 1666. március 1-jén férjhez ment **I. Rákóczi Ferenchez**. I. Rákóczi Ferencnek és Zrínyi Ilonának három gyermeke született. 1667-ben született **György** nevű fiuk, aki azonban még csecsemőkorában meghalt, majd 1672-ben született **Julianna** nevű leányuk és 1676-ban másodszülött fiuk, **Ferenc**. Nem sokkal Ferenc születése után, 1676. július 8-án meghalt I. Rákóczi Ferenc.

Az özvegyen maradt Zrínyi Ilonának sikerült elérnie a császári udvarnál, hogy ő maradhasson a gyermekei gyámja, jóllehet I. Rákóczi Ferenc halála előtt **Lipót császár** pártfogásába ajánlotta őket. Ez azt jelentette, hogy az ő kezelésében maradt a hatalmas Rákóczi vagyon és a várak, többek között Regéc, Sárospatak, Makovica és persze Munkács parancsnoksága. 1682-ben feleségül ment **Thököly Imréhez**. Cselekvő részese volt második férje oldalán a Habsburgok elleni kuruc felkelésnek.

Bécs 1683-as sikertelen **ostroma** után a török csapatok és Thököly velük szövetséges kuruc csapatai állandó visszavonulásra kényszerülnek és Thököly gyors egymásutánban kénytelen feladni a Rákócziak várait.

1685 végén a császári csapatok körülveszik a utolsó erősséget, Munkács várát is. Zrínyi Ilona három évig védte **Antonio Caraffa** generális csapatai ellenében **Munkács várát**. Buda visszafoglalása után a helyzete azonban tarthatatlanná vált és 1688. január 17-én kénytelen volt a várat feladni, de elérte, hogy a vár védői amnesztiát kaptak a császártól, és hogy a Rákóczi-vagyon gyermekei nevében maradjon. A megállapodás értelmében azonban Bécsbe kellett mennie gyermekeivel együtt, ahol a megállapodást részben megsértve, gyermekeiket elvették tőle.

1691-ig az **Orsolyaszűzek zárdájában** lakott, ahol lányát, Rákóczi Juliannát nevelték. Fiát, II. Rákóczi Ferencet azonban **Neuhausba** vitték, egy jezsuita iskolába és anya és fia soha többé nem találkozhattak. Amikor **Heisler generális** Thököly fogságába került, Zrínyi Ilonát a rab tábornokkal kicserélték. Búcsúlevelét, amit ekkor írt fiának, II. Rákóczi Ferenc valószínűleg soha nem kaphatta meg.

1699-ben elkísérte férjét a török száműzetésbe. Hamvait fia hamvaival együtt, 1906. október 29-én **Kassán**, a **Szent Erzsébet-székesegyházban** helyezték végső nyugalomra. (<http://hu.wikipedia.org>)

A X. Országos Mesevetélkedő

Tizenkét Lázár Ervin meséből készültünk a mesevetélkedőre. Csapatunk neve a *Fekete Villámok* volt. Március 20-án dél körül indultunk Nagyváradra, 18 órakor egy bemutató verssel kezdődött a verseny. Este családoknál voltunk elszállásolva.

A tulajdonképpeni vetélkedőre másnap reggel fél 10-kor került sor, tíz gyakorlatot kellett megoldanunk helyesen és nagyon gyorsan, csapatmunkában. Délben megtekintettük a nagyváradi várat, majd délután következett a dramatizálás. Nagyon boldogok voltunk, mert megnyertük a *Napsugár különdíját* és Zsigmond Emese néni, a Napsugár főszerkesztője megdicsért bennünket.

Köszönjük a tanító néninek a szeretetteljes, odaadó munkát, amely nélkül nem érhattünk volna el ilyen szép eredményeket!

Farkas Noémi és Cighear Roland, IV. osztály

Bega-parti bicikli - "party"

Esténként kicsalogatom kis családomat biciklizni. Ennek több előnye is van: együtt vagyunk, mozgunk és megfigyelhetjük a Bega-csatorna élővilágát. (Merthogy mi a Bega töltésén szoktunk tekerni.)

Legutóbb nagyon érdekes dolgokat láthattunk: meglestük, hogyan halásznak a víz alá bukva a vadkacsák, hogyan vadászik szúnyogra, légyre - pár centire a víz felszínétől - a villásfarkú fecskepár. Meghallgattuk a békák esti koncertjét és a sásban megbújt madarak rögtönzött dalárdáját. Nagyon élvezem ezeket a családi bicikli-"party"-kat: jó tudni, hogy a Természet ilyen közel hozzám, a zajos városban is, képes csodákat művelni.

Csak vigyázzunk rá, hogy minél tovább élvezhessük!

Nüszl Richárd-István, II.B

Játék

A sulitól messze lakom,
Barátaimat játszani hívom.
A játszótéren vígan focizunk,
De pingpongozni Ricsihez járunk.

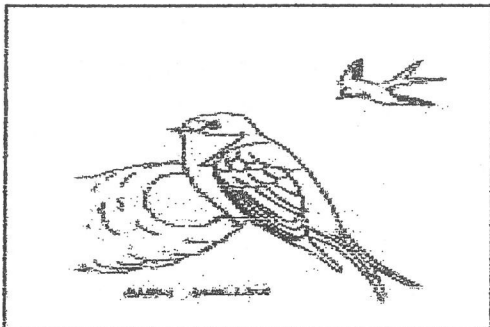
Kovács Árpád, II. B

A csicsergő kis fecske

Azt csicsergi a kis fecske,
Elszökött a kis kecske.
Elvitte magával a káposztát,
Ugrik-ugrik virágokon át.
Elbújik egy kis házhoz,
Aztán visszamegy a gazdához.

Mogyorósi Szeréna, III. osztály

A majom

Itt-ott mászkál,
Itt-ott megáll.
Elmegy a majmokhoz,
Banánt visz a családjához.
Kipp-kopp bekopog,
Banánt hozok, totyogok.
Fogadjátok szeretettel!

Mogyorósi Szeréna, III. osztály

Hírhozó

Itt a tavasz, itt vannak a madarak.
Itt a gólya, meg a pacsirta!
Köszönetnek nekem, itt van már a tavasz.
Hírt adnak a világnak, akárcsak a virágnak.

Vicze Júlia, IV. osztály

- Nos, Pistike, mit tanultatok az iskolában?
- Az ábécét.
- Helyes. És tudod?
- Persze.
- Jól van, akkor mondd meg nekem melyik betűvel kezdődik!
- Az a-val.
- És mi következik utána?
- Az összes többi!

Kiss Ernő, IV. osztály

- Peti, mi szeretnél lenni, ha nagy leszel?
- Télen medve, nyáron tanár.

- Én a legkisebb srácról is megmondom, hogy milyen posztra lesz alkalmas – büszkélkedik a labdarúgóedző.

- Hogyan?
- Azt mondom neki, fusson végig a főutcán. Ha kikerüli a lámpaoszlopot, akkor csatár lesz belőle, ha nekiszalad, akkor védő.

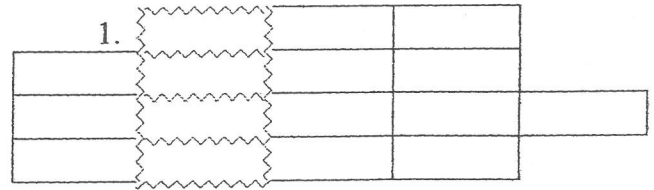
Peti büszkén megy haza a focimeccsről:

- Képzeld, papa, két gólt is rúgtam!
- Nagyszerű! És mennyi lett az eredmény?
- 1:1.

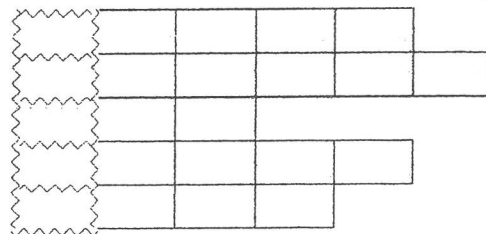
- Doktor úr, biztosan megjavul a látásom, ha sok sárgarépat eszem?

- Hát persze! Látott-e már ön szemüveges nyulat?

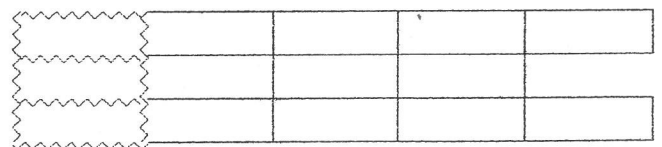
1. Égitest.
2. Tapsifüles
3. Természetes szám
4. Bánat ellentéte

Demjén Ramóna, IV. osztály

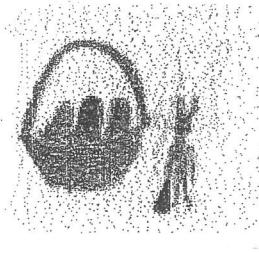
1. Déligyümölcs
2. Ezen eszünk
3. Ollós állat
4. Nem növény, nem ember, hanem .....
5. Királyi szék

Pintér Csaba, IV. osztály

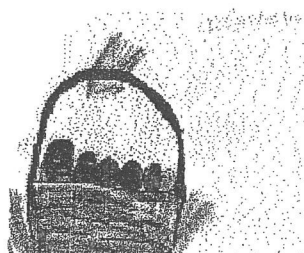

1. A *van* szó ellentéte
2. Őszi gyümölcs
3. Fiúnév

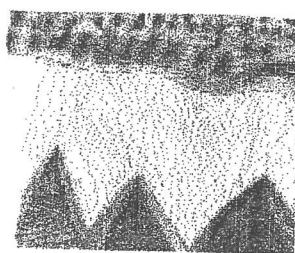
Babău Teodóra, IV. osztály

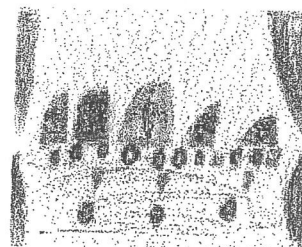
Halász-Szabó Kewin, I. A

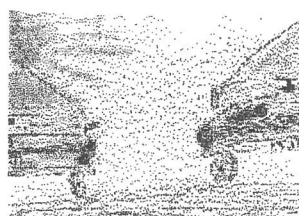
Ihring Ingrid, I.A

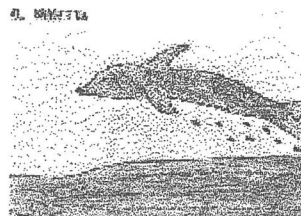
Plugaru Melánia, I. A

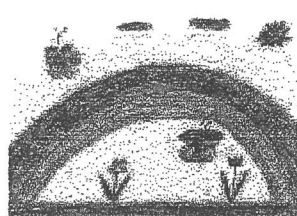
Anka Erika, I. A

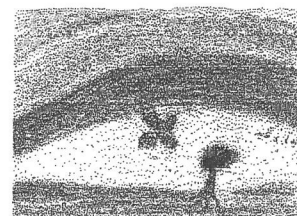
Jakab Lóránd, I. A

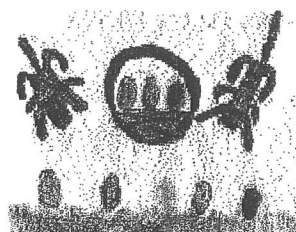
Pál Brigitta, I. A

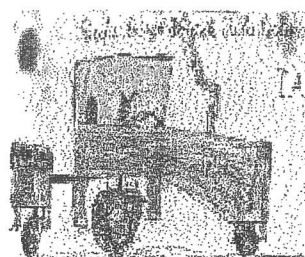
Pricop Annamária, I. B

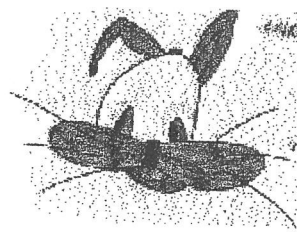
Serb Dávid, I. B

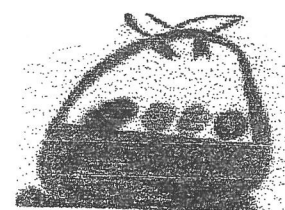
Boros Brigitta, I.A

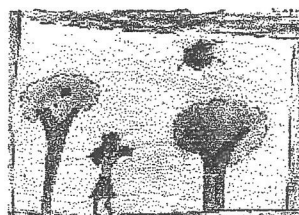
Erdei Gergő, I. A

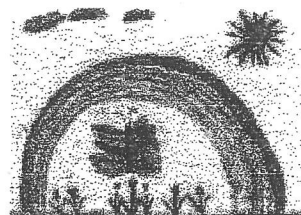
Győri Éva, I. A

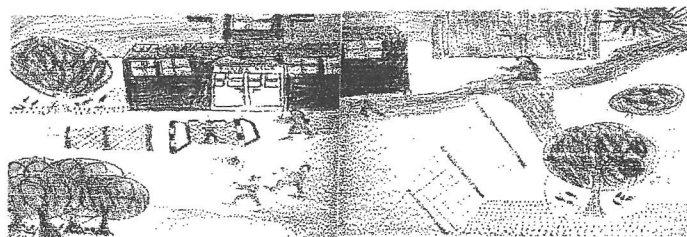
Frig Kristóf, I. A

Andrásy Nóra, I. A

Gergelyfi Beáta, I. B

Máté Dávid, II.A

○ A Zrínyi Ilona Matematikaverseny nemzetközi szakaszát április 8-10. között rendezték meg Kecskeméten. **Megyénket Szász Tamás**, harmadik osztályos tanuló képviselte.

○ **Metz Attila Norbert**, III. osztályos tanuló továbbjutott az **V. Bonifert Domonkos Matematikaverseny** nemzetközi szakaszára, amelyet április 17-én rendeztek meg Szegeden.

○ Az **Iskolanapok** (április 22-24.) alkalmával megrendezett rajzverseny és népdalvetélkedő eredményei:

Rajzverseny: I. osztály: III. díj **Pál Brigitta (I.A)**, dicséret: **Gergely Róbert (I.A)** , **Halász-Szabó Kewin (I.A)** , **Jakab Lóránd (I.A)**.

II. osztály: I. díj **Takács Cristian (II.A)** , II. díj **Lakatos Erika (II.A)** , III. díj **Gyórfi Andrea (II.A)** dicséret: **Horváth Kinga (II.A)** , **Rácz Eszter (II.B)**, **Máté Dávid (II.A)**.

III. osztály: dicséret: **Mogyorósi Szeréna**, **Busse Rudolf** és **Serb Tímea**.

IV. osztály: II. díj **Farkas Noémi**, III. díj **Bakó Róbert** , dicséret: **Harkay Tímea** , **Bene Norbert** és **Kiss Ernő** .

Népdalvetélkedő: I-II. osztályos korcsoport: I. díj **Nüszl Richárd István (II.B)** és **Gergelyfi Beáta (I.B)**, III. díj **Erdei Gergő (I.A)** és **Serb Dávid (I.B)**, dicséret: **Dodé Enikő (II.A)**, **Harkay Gabriella (II.B)** és **Németh Tímea Sarah (II.B)**.

III-IV. osztályos korcsoport: I. díj **Kéri Hajnal (III.o)**, **Vicze Júlia (IV.o)** , II. díj **Demjén Ramóna (IV.o)**, **Fazakas Szilvia (III.o)** és **Bodnár-Végh Krisztina (III.o)** III. díj **Gyenes Emőke (IV.o)** és **Tóth István (III.o)** .

○ *Május 8-10.* között rendezték meg Varsolcon a **Kányádi Sándor Versmondó Verseny** országos szakaszát. **Vicze Júlia**, IV. osztályos tanuló III. helyezést ért el.

○ Hat III-VI. osztályos diák képviselte iskolánkat *május 23-án* a **Kenguru Matematikaverseny** országos selejtezőjén: **Bokor Zalán**, **Mogyorósi Szeréna**, **Orosz Kelemen**, **Szász Tamás** (III. osztály), **Bakó Róbert**, **Pintér Csaba** (IV. osztály).

A tanulók által beküldött munkákat a liceum tanítói összesítették és rendszerezték: *Adorjányi Borbála, Balázs Melinda, Szabó Ferenc, Tasi Ottilia, Varga Ildikó.*

Főszerkesztő: *Stan Orsolya*

A Sziporka gyermekújság megjelenését az iskola szülői bizottsága támogatja.

Címünk: Bv. General Dragalina Nr. 11A, Temesvár

Honlapunk: <https://www.bartok.ro>

Tel: 0256-493031

HÍRMONDÓ

- *Március 12-én, a Vidám Versek Versmondó Versenyének* megyei szakaszán kiemelkedő eredményeket értek el a következő elemista diákjaink: az I-II. osztályosok kategóriájában I. helyet nyert **Bakó Beatrix** (I.B), II. helyezett lett **Fodor Zsuzsanna** (II. A), III. helyen végzett **Horváth Brigitta** (II. A) és **Németh Tímea Sarah** (II.B), dicséretben részesült **Pricop Annamária** (I.B) és **Halász-Szabó Kewin** (I.A). A III-IV. osztályosok közül első díjazott lett **Vicze Júlia** (IV. osztály), III. helyet nyert **Bodnár-Végh Krisztina** (III. osztály), dicséretben részesült **Fazakas Szilvia** (III. osztály).
- *Március 20-22. között* rendezték meg **Nagyváradon** a **X. Mesevetélkedő országos szakaszát**, melyen két csapatunk vett részt. A **dramatizálás** kategóriában a **Skorpiók** csapata (**Bokor Zalán, Metz Norbert, Szász Tamás, Szűcs Zoltán**) a *legötletesebb szövegért* járó díjat, a **Fekete Villámok** csapata (**Cighear Roland, Gergelyfi Levente, Pintér Csaba, Farkas Noémi**) a *Napsugár különdíját* nyerte meg a *legfordulatosabb meseszövéért*.
- *Március 27-én* délután tartottuk meg **Az üveghegyen túl** című **mesemondó verseny** megyei szakaszát a **Bartók Béla Elméleti Liceumban**, amelyen **53** Temes megyei elemi osztályos diák vett részt. A négytagú zsűri (*Tácsai Erika tanárnő, a zsűri elnöke, Cziprián-Kovács Jolán tanárnő, Magyar Etelka színművész és Aszalos Géza színművész*) döntése szerint **Andrási Nóra** (I. A) és **Benedek Márk** (II. B) fogja képviselni Temes megyét a **kézdivásárhelyi országos mesemondó versenyen**. *II. díjat* kapott: **Németh Tímea Sarah** , **Bodnár-Végh Krisztina** és **Gyenes Emőke** . *III. díjat nyert: Kovács Árpád és Serb Dávid* . *Dicséretben* részesült: **Serb Tímea** , **Máté Dávid** , **Erdős Zoltán** .
- *Április 7-én* délután tartottuk meg a **Kányádi Sándor Versmondó Verseny** megyei szakaszát. A zsűri (**Magyari Sára** magyartanár, **Kiss Katalin** magyartanár és **Megyess Lábadi Éva** bábművész) döntése szerint **Vicze Júlia**, IV. osztályos tanuló képviseli iskolánkat és megyénket a **varsolci országos döntőn**. Az I-II. osztályosok kategóriájában második helyezést ért el **Nüszl Richárd István** (II. B), harmadik díjat nyert **Máté Dávid** (II.A). Dicséretet kapott: **Bögre Norbert** (II.B), **Fodor Zsuzsanna** (II. A) és **Németh Tímea Sarah** (II.B). A III-IV. osztályosok közül második harmadik díjat nyert: **Bokor Zalán** (III. osztály) és **Pintér Csaba** (IV. osztály).